

OCENA SYTUACJI W HANDLU ZAGRANICZNYM PO PIERWSZYM KWARTALE 2017 ROKU (na podstawie danych wstępnych GUS)

Synteza

Najnowsze analizy dot. koniunktury światowej koncentrują się na notowanym w ostatnim okresie **ożywieniu gospodarki światowej**, w tym na: poprawie koniunktury gospodarczej na głównych rynkach, silnym popycie oraz przyspieszeniu produkcji.

Czynniki te znalazły swoje odzwierciedlenie **w korektach *in plus* ważniejszych wskaźników makroekonomicznych oraz w wynikach gospodarczych za pierwsze miesiące 2017 r.**

Według wstępnych danych GUS, I kwartał 2017 r. przyniósł **wyraźne ożywienie polskich obrotów towarowych z zagranicą**. Po 2,3-proc. zwiększeniu polskiego eksportu w całym roku 2016, pierwsze trzy miesiące 2017 r. przyniosły jego wzrost o 9,2% (do blisko 48,7 mld EUR). Z kolei import, który w całym roku ubiegłym wzrósł o niecały 1%, przyspieszył w I kwartale do 12,3% (48,3 mld EUR).

Notowane w I kwartale wyprzedzenie importowe względem eksportu przełożyło się na redukcję nadwyżki obrotów o blisko 1,2 mld EUR, do niespełna 0,4 mld EUR.

Sprzedaż do krajów Unii Europejskiej wzrosła o 6,8% (do 38,7 mld EUR), w tym do Niemiec o 6,6%, Wielkiej Brytanii o 9,7%, Czech o 4,6%, Francji o 3,1%, Włoch o 7,4% oraz Niderlandów o 7,2%. W rezultacie wolniejszego od średniej tempa wzrostu eksportu do krajów UE, ich udział w łącznym polskim wywozie zmniejszył się o blisko 2 pkt. proc., do poziomu 79,5%.

Wśród pozaunijnych rynków rozwiniętych na uwagę zasługuje dynamiczny wzrost eksportu do USA (o 22,8%), Norwegii (o 30%), Szwajcarii (o 15%), Australii (blisko 2-krotny) oraz RPA (o 10%). Jednocześnie udział tej grupy krajów w łącznym polskim eksporcie zwiększył się o 0,6 pkt. proc., do 7,1% w I kwartale 2017 r.

Dynamicznie zwiększyła się także sprzedaż do WNP, tj. o ponad 30%, w tym do Rosji o 22,7%, na Ukrainę o blisko 55% oraz na Białoruś o ok. 12%. Zaowocowało to zwiększeniem udziału krajów WNP w naszej sprzedaży, do 5,8% wobec 4,8% przed rokiem.

Z kolei wśród pozostałych rynków słabej rozwiniętych (spoza WNP) szczególnie szybko zwiększył się wywóz do Chin (o 22%), Serbii (o 18%), Indii (o 16%) oraz Meksyku (o 47%).

W przekroju towarowym wyraźne ożywienie odnotowano w przypadku eksportu wyrobów elektromaszynowych (wzrost o 7,5%), wyrobów chemicznych (o 12,2%), produktów rolno-spożywczych (o 10,6%), wyrobów metalurgicznych (o 17,2%) oraz produktów mineralnych (o 26,7%).

Wyniki polskiego handlu zagranicznego za I kwartał 2017 r. odzwierciedlają poprawę ogólnoświatowych, jak i wewnętrznych uwarunkowań koniunkturalnych w pierwszych miesiącach 2017 r. Spodziewamy się, że ten pozytywny trend zostanie utrzymany w kolejnych kwartałach.

I. Koniunktura w gospodarce światowej i na głównych rynkach

Najnowsze analizy dot. koniunktury światowej prezentowane przez międzynarodowe ośrodki analityczne koncentrują się na notowanym w ostatnim okresie ożywieniu gospodarki światowej, w tym na: poprawie koniunktury gospodarczej na głównych rynkach, silnym popycie oraz przyspieszeniu produkcji.

Czynniki te znalazły swoje odzwierciedlenie w korektach *in plus* ważniejszych wskaźników makroekonomicznych oraz w wynikach gospodarczych za pierwsze miesiące 2017 r. Zgodnie z wstępnym szacunkiem Eurostatu w I kwartale 2017 r. tempo wzrostu PKB krajów unijnych przyspieszyło do 2% wobec 1,9% w roku 2016. Głównym motorem wzrostu krajów unijnych pozostała konsumpcja prywatna. Wśród ważniejszych z punktu widzenia polskiej gospodarki unijnych krajów, w I kwartale 2017 r. szybszy niż w całym 2016 r. wzrost gospodarczy odnotowano m.in. w Wielkiej Brytanii (przyspieszenie z 1,8% wzrostu w 2016 r. do 2% w I kwartale 2017 r.) oraz Czechach (z 2,4% do 2,9%).

Tabela 1. Zmiany PKB na głównych rynkach w okresie I kw. 2016 – I kw. 2017 (w %, w ujęciu r/r)

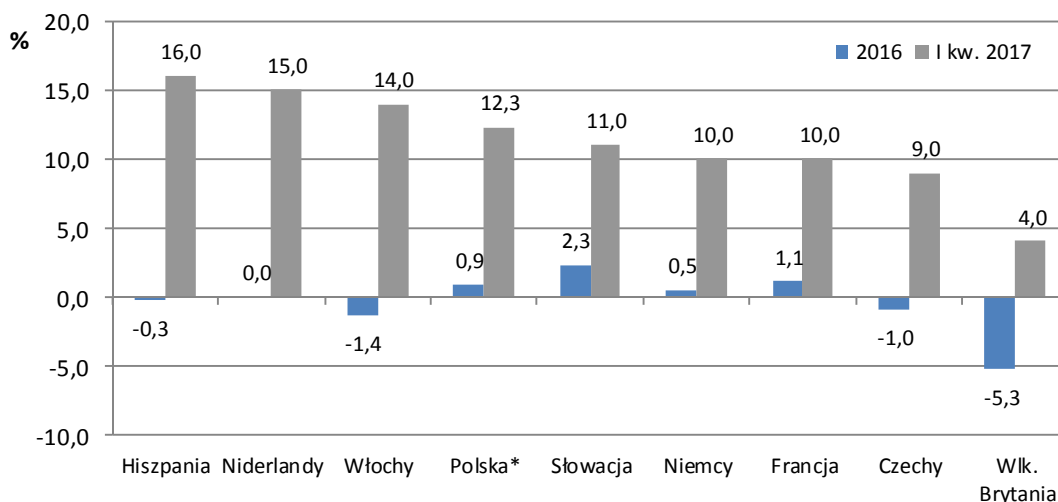
	2016				2017
	I	II	III	IV	I
Unia Europejska	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0
Strefa euro	1,7	1,6	1,8	1,8	1,7
Polska	2,6	3,0	2,2	2,9	4,2*
Niemcy	1,8	1,8	1,7	1,8	1,7*
Wielka Brytania	1,6	1,7	2,0	1,9	2,0*
Czechy	3,0	2,6	1,8	1,9	2,9*
Francja	1,2	1,1	0,9	1,2	1,0*
Włochy	1,1	0,8	1,0	1,0	0,8
Szwecja	4,0	3,5	2,5	2,3	2,2*
Hiszpania	3,4	3,4	3,2	3,0	3,0*
USA**	1,6	1,3	1,7	2,0	2,0
Japonia**	0,5	1,0	1,1	1,7	1,6
Korea**	2,9	3,4	2,6	2,4	2,8
OECD**	1,7	1,7	1,7	2,0	2,0

Źródło: DSR MR na podstawie szacunków Komisji Europejskiej, **dane OECD; *szacunki urzędów statystycznych poszczególnych krajów; wyrównany sezonowo.

W krajach unijnych znacząco poprawiła się także sytuacja na rynku pracy. Stopa bezrobocia w całej UE spadła w marcu 2017 r. do 8%, co jest najlepszym wynikiem od stycznia 2009 r. W strefie euro bezrobocie wyniosło 9,5% i było najniższe od kwietnia 2009 r. W porównaniu z marcem 2016 r. bezrobocie spadło w dwudziestu trzech państwach członkowskich, w tym najbardziej w Chorwacji (z 14% do 11,3%), Portugalii (z 12% do 9,8%), Hiszpanii (z 20,3% do 18,2%) i Irlandii (z 8,3% do 6,4%). Wśród państw członkowskich najniższe wskaźniki bezrobocia w marcu 2017 r. odnotowano w Czechach (3,2%), Niemczech (3,9%) i na Malcie (4,1%).

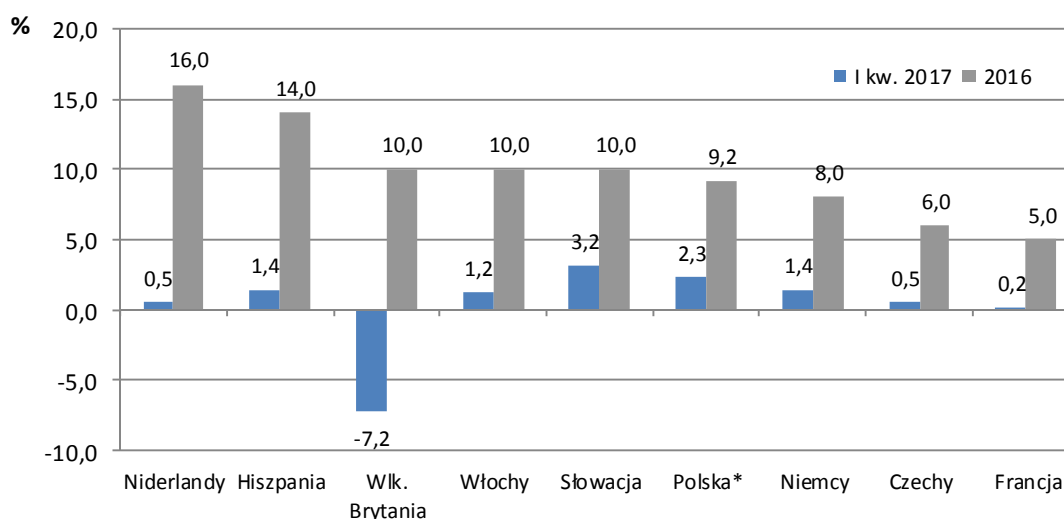
Poprawa koniunktury na rynkach unijnych zaowocowała znaczącym ożywieniem ich wymiany handlowej. W I kwartale 2017 r. zarówno eksport, jak i import towarów Unii Europejskiej do/z reszty świata zwiększył się o 13% (do odpowiednio 462,5 mld EUR i 468,2 mld EUR). Szczególnie dobrą informacją dla polskich eksporterów było przyspieszenie importu Niemiec (dla którego Polska jest ważnym poddostawcą), tj. o 10%, podczas gdy w całym 2016 r. wzrósł on zaledwie o 0,5%. Na poniższym wykresie przedstawiono tempo wzrostu importu głównych naszych partnerów z UE w I kwartale 2017 r. na tle roku ubiegłego.

Wykres 1. Tempo wzrostu importu towarów wybranych krajów UE w 2016 roku oraz w I kwartale 2017 r. (w %)

Źródło: Wstępny szacunek Eurostatu; *dla Polski dane wstępne GUS.

Wykres 2. Tempo wzrostu eksportu towarów wybranych krajów UE w 2016 roku oraz w I kwartale 2017 r. (w %)

Źródło: Wstępny szacunek Eurostatu; *dla Polski dane wstępne GUS.

Stany Zjednoczone, w I kwartale 2017 r. funkcjonowały już w nowych realiach politycznych. W drugiej połowie stycznia został zaprzysiężony nowy prezydent, którego wizja rozwoju kraju znacząco różni się od wizji jego poprzednika. Pierwsze decyzje nowej administracji rodziły obawę świata przed nasileniem tendencji protekcjonistycznych. W czasie gdy różne międzynarodowe organizacje, takie jak np. WTO czy MFW nawoływały do pogłębiania zasad wolnego handlu i zwalczania protekcjonizmu, USA opowiadały się przeciwko wielostronnym porozumieniom handlowym i koncentrowały na ochronie własnego rynku. Wyrazem tego było m.in. wycofanie się USA z ratyfikacji umowy TPP - Trans-Pacific Partnership pomiędzy USA i 11 krajami Azji i Pacyfiku, negatywne oceny odnośnie funkcjonowania NAFTA oraz zaostrzenie stosunków handlowych z Chinami.

Według danych OECD gospodarka amerykańska po wzroście o 1,6% w całym 2016 r., w I kwartale przyspieszyła do 2%. Głównym czynnikiem wpływającym na wzmożenie aktywności gospodarczej był

wzrost popytu wewnętrznego wywołany m.in. tworzeniem nowych miejsc pracy, oraz przyspieszenie inwestycji. Stopa bezrobocia spadła do poziomu 4,5%¹ w marcu 2017 r., czyli o 0,5 pkt. proc. w stosunku do analogicznego miesiąca 2016 r. Wyraźne ożywienie odnotowano także w handlu zagranicznym. Po 3,5-proc. spadku eksportu towarów z USA w 2016 r., w I kwartale zwiększył się on o 8,3% (r/r). Z kolei import wzrósł o 7,8%, podczas gdy w 2016 r. spadł o 2,8%².

Sytuacja gospodarcza krajów azjatyckich zaczęła się stabilizować, z tym, że istnieje obawa, że w związku z dalszym umacnianiem dolara amerykańskiego, państwa wschodzące będą miały coraz większe problemy ze spłatą swojego długu. Ponadto wiele obaw gromadzi się wokół rosnących napięć handlowych, szczególnie na linii Stany Zjednoczone-Chiny.

Chiny, po notowanym w 2016 r. najwolniejszym od 25 lat wzroście PKB, przyspieszyły do 6,9%³ w I kwartale 2017 r. (r/r). Był to najlepszy wynik od trzeciego kwartału 2015 r. Wzrost gospodarczy był wspierany przez poprawę sytuacji w produkcji przemysłowej, inwestycjach oraz eksporcie.

Na kształtowanie się polskich obrotów towarowych z zagranicą znaczący wpływ ma również sytuacja ekonomiczna Wspólnoty Niepodległych Państw, w tym szczególnie Rosji i Ukrainy. Gospodarka rosyjska, po dwóch latach recesji, w I kwartale 2017 r. wróciła na ścieżkę rozwoju (wzrost o 0,5%)⁴. Poprawa koniunktury w Rosji wynikała głównie ze wzrostu cen ropy naftowej, tj. o 60% (r/r), do średniej ok. 54 USD za baryłkę w I kwartale 2017 r. Rosnące ceny ropy naftowej zaowocowały umocnieniem kursu rubla w pierwszych trzech miesiącach 2017 roku i w konsekwencji spadkiem inflacji. Jakkolwiek widać nieznaczny poprawę koniunktury gospodarki rosyjskiej w ostatnim okresie, to nadal poziom życia obywateli utrzymuje się na niskim poziomie (w rezultacie dalszych spadków realnych dochodów, wzrostu cen usług transportowych i żywności, pogorszenia dostępu do opieki zdrowotnej czy wzrostu cen leków). To plus eksponowana przez opozycję w ostatnim okresie ogromna korupcja wśród rządzących wywołują rosnące niezadowolenie społeczne, czego efektem były m.in. protesty antykorupcyjne w kilkudziesięciu miastach Rosji pod koniec marca 2017 r.

Z kolei wśród ważniejszych uwarunkowań wewnętrznych wymiany towarowej Polski z zagranicą w I kwartale 2017 r. należy wymienić m.in.:

- Poprawę koniunktury gospodarczej Polski. Po 2,7-proc. wzroście PKB w 2016 r., w I kwartale 2017 r. nasza gospodarka przyspieszyła do 4%. Jeśli wziąć pod uwagę dane wyrównane sezonowo, wzrost wyniósł 4,2% w skali roku. O wzroście aktywności gospodarczej w Polsce w dalszym ciągu decyduje popyt konsumpcyjny wspierany przez wzrost zatrudnienia i płac, dobre nastroje konsumentów oraz transfery socjalne.
- Poprawę koniunktury w przemyśle i budownictwie, czego odzwierciedleniem jest wzrost produkcji przemysłowej w I kwartale 2017 r. o 7,3% r/r oraz produkcji budowlano-montażowej o 3,9% w ujęciu rocznym.
- Poprawę nastrojów konsumenckich oraz nastrojów przedsiębiorców.
- Relatywną stabilizację nominalnego kursu złotego względem głównej waluty rozliczeniowej (euro) w polskiej wymianie handlowej. Po dosyć znaczących wahaniami kursu euro w złotych w poszczególnych kwartałach 2016 r. (umacnianie euro w przedziale 2,7-6,9% r/r), w I kwartale 2017 r. euro osłabiło się w stosunku do złotego o 0,8%. Tym samym czynnik kursowy w I kwartale 2017 r. z jednej strony nieznacznie poprawił opłacalność importu, z drugiej zaś nie był aż tak silny, aby zaszkodzić wysokiej konkurencyjności cenowej polskiego eksportu.

¹ Dane Eurostatu.

² Wstępny szacunek United States Census Bureau, tempo wzrostu dla obrotów wyrażonych w USD.

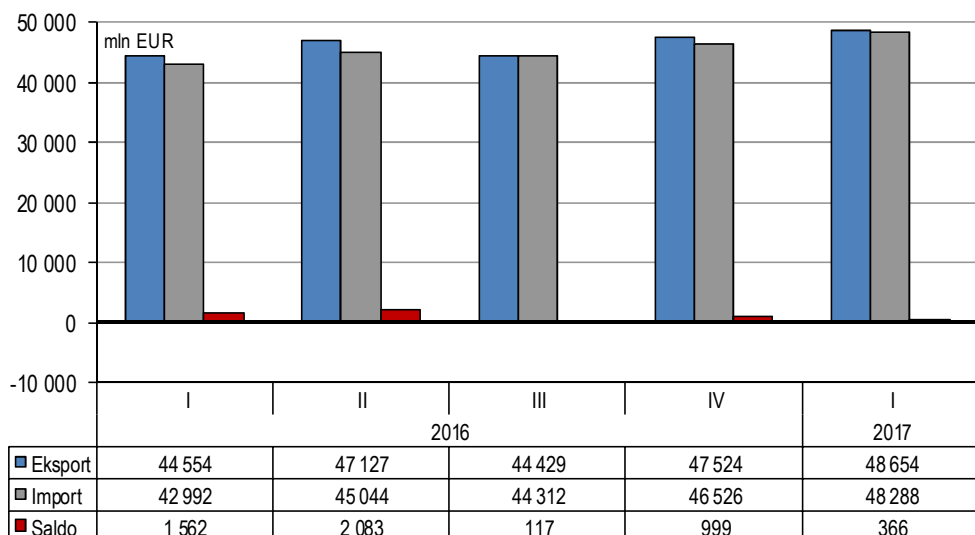
³ Wstępny szacunek National Bureau of Statistics of China.

⁴ Wstępny szacunek Russian Federal State Statistics Service.

II. Obroty towarowe ogółem

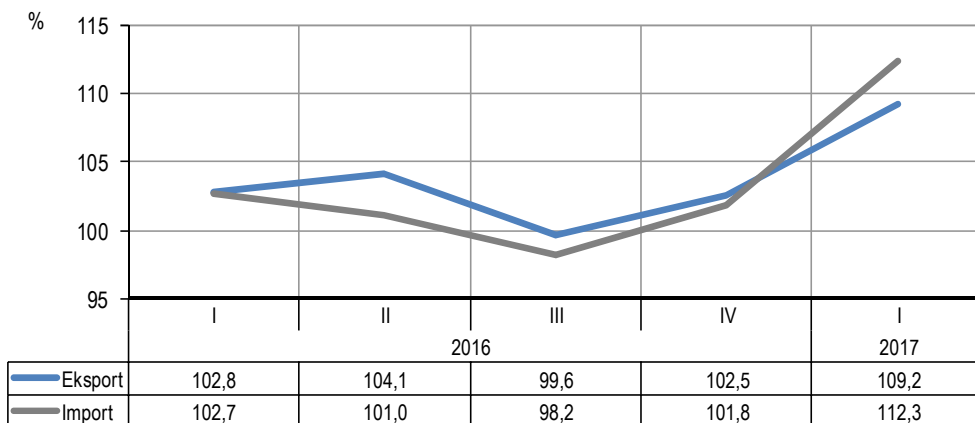
W I kwartale 2017 r. eksport towarów z Polski zwiększył się o 9,3%, do blisko 48,7 mld EUR, a import o 12,3%, do 48,3 mld EUR. Jednocześnie wyprzedzenie importowe przełożyło się na ponad 4-krotne zmniejszenie notowanej przed rokiem nadwyżki obrotów, do ok. 370 mln EUR.

Wykres 3. Obroty towarowe w okresie I kw. 2016 – I kw. 2017 (w mln EUR)

Źródło: DSR MR na podstawie wstępnych danych GUS.

Wykres 4. Dynamika eksportu i importu w okresie I kw. 2016 – I kw. 2017 (r/r)

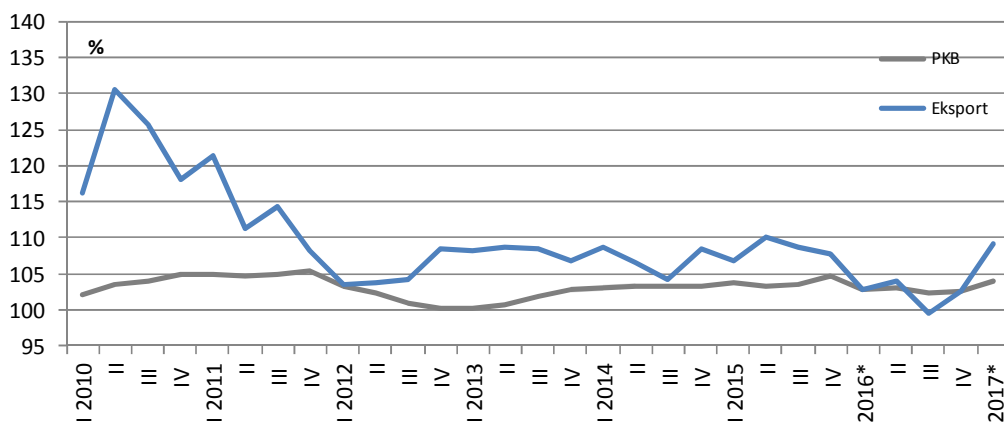
Źródło: DSR MR na podstawie wstępnych danych GUS.

Dynamiczny wzrost przywozu odzwierciedla skalę ożywienia popytu krajowego w naszej gospodarce (w związku z rosnącymi wynagrodzeniami i transferami społecznymi, zwłaszcza w ramach programu Rodzina 500+). Natomiast skalę wzrostu eksportu potwierdza ożywienie gospodarcze, w tym wzmożony popyt w otoczeniu zewnętrznym Polski. Tempo wzrostu eksportu w analizowanym okresie było najwyższe od II kwartału 2015 r. i jednocześnie, inaczej niż w roku 2016 r. znacząco przewyższyło wzrost PKB w I kwartale.

Wymiana wyrażona w złotych wzrosła w tempie zbliżonym do obrotów wyrażonych w euro, co wynikało z utrzymania się w I kwartale 2017 r. kursu EUR/PLN zbliżonego do poziomu z analogicznego okresu roku poprzedniego (kurs euro był niższy o 0,8%). Podobnie jak w 2016 r., najniższą dynamikę

odnotowano w ujęciu dolarowym, o czym zdecydowała dalsza aprecjacja waluty amerykańskiej (o 2,7%).

Wykres 5. Tempo wzrostu eksportu i PKB w okresie I kw. 2010 – I kw. 2017 (r/r)

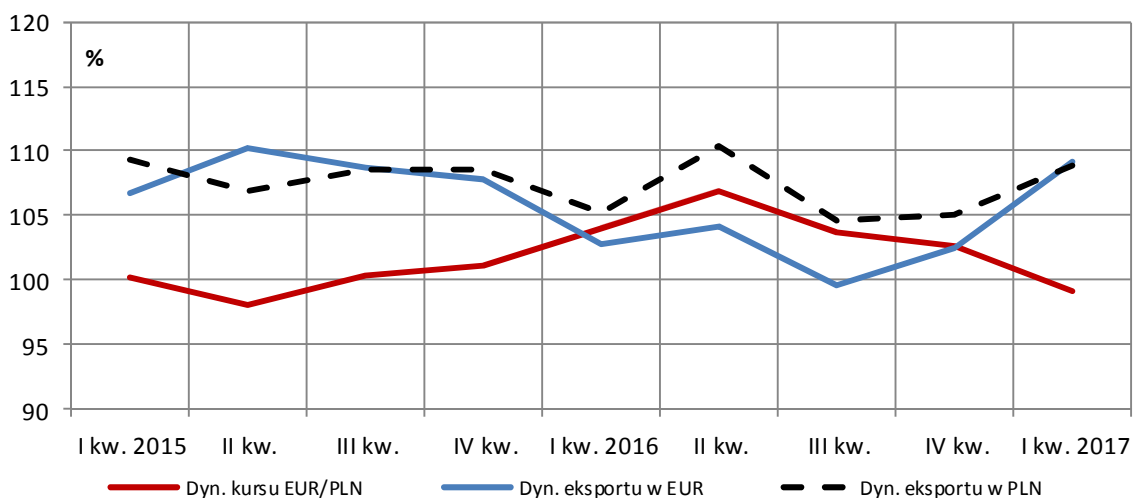
Źródło: DSR MR na podstawie danych GUS, *dane wstępne.

Tabela 2. Obroty towarowe Polski ogółem w okresie I kw. 2016 r. i I kw. 2017 r. wyrażone w EUR, PLN oraz USD

I kw. 2016*			I kw. 2017*			Dynamika [%]	
Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import
<i>w EUR</i>							
44 554	42 992	1 562	48 654	48 288	366	109,2	112,3
<i>w PLN</i>							
194 788	187 954	6 834	212 159	210 572	1 587	108,9	112,0
<i>w USD</i>							
48 998	47 273	1 725	51 335	50 959	376	104,8	107,8

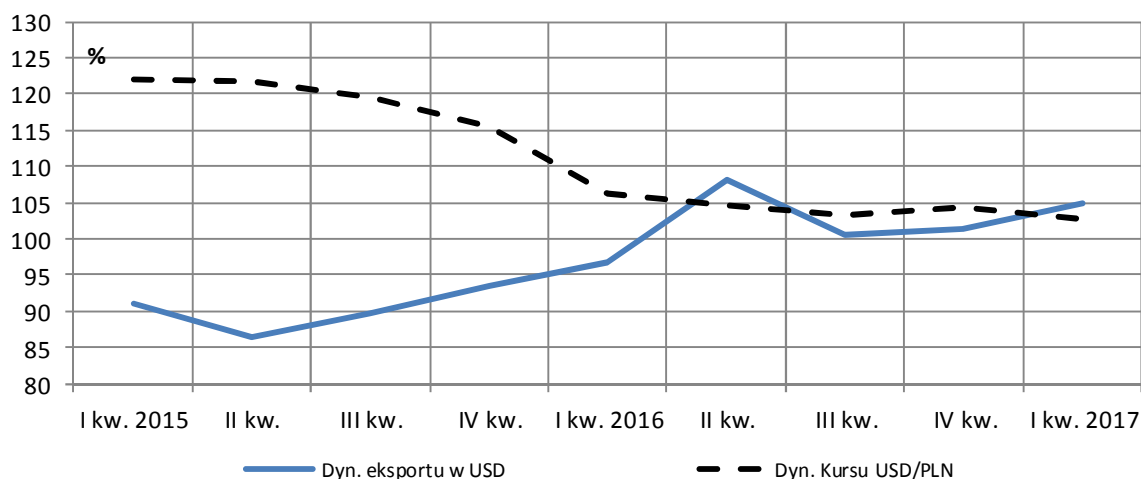
Źródło: DSR MR na podstawie wstępnych danych GUS.

Wykres 6. Dynamika eksportu w ujęciu EUR i PLN oraz kursu EUR/PLN w okresie I kw. 2015 - I kw. 2017 (r/r)

Źródło: DSR MR na podstawie danych GUS i NBP; dane dot. eksportu w 2016 r. i 2017 r. są danymi wstępnymi.

Wykres 7. Dynamika eksportu w ujęciu USD oraz kursu USD/PLN w okresie I kw. 2015 - I kw. 2017 (r/r)

Źródło: DSR MR na podstawie danych GUS i NBP; dane dot. eksportu w 2016 r. i 2017 r. są danymi wstępnymi.

III. Zmiany obrotów w przekroju geograficznym

W I kwartale 2017 r. została odwrócona, notowana w latach 2014-2016, tendencja do wyższej dynamiki eksportu na rynki rozwinięte gospodarczo niż słabiej rozwinięte i rozwijające się. W omawianym okresie sprzedaż do tej pierwszej grupy państw zwiększyła się o 7,7% (do 42,1 mld EUR), czyli o 1,5 pkt. proc. mniej niż przeciętnie; podczas gdy do krajów słabiej rozwiniętych aż o 20% (do 6,5 mld EUR), czyli ponad 2-krotnie więcej niż w skali ogólnej.

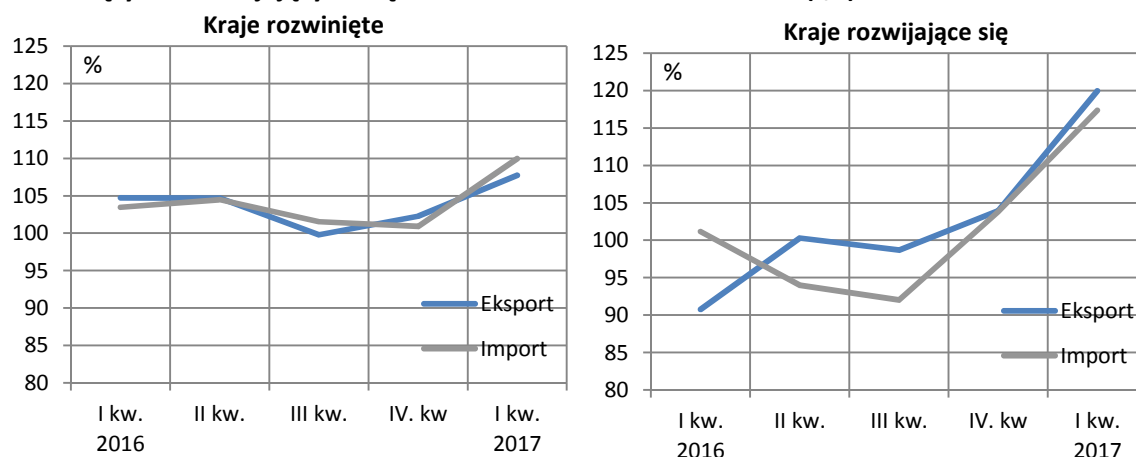
Podobnie kształtowała się sytuacja po stronie importu, który z krajów rozwiniętych gospodarczo wzrósł o 2,4 pkt. proc. mniej niż przeciętnie (tj. o 9,9%, do 32,1 mld EUR), podczas gdy w ostatnich dwóch latach jego tempo wzrostu przewyższało średni wzrost w przywozie. Z kolei import z państw słabiej rozwiniętych zwiększył się o 17,4%, do 16,2 mld EUR wobec spadku o 2,4% w całym 2016 r.

W I kwartale 2017 r. nadwyżka obrotów z krajami rozwiniętymi gospodarczo wyniosła blisko 10,1 mld EUR, był to poziom zbliżony do notowanego przed rokiem. Natomiast deficyt wymiany z rynkami słabiej rozwiniętymi wyniósł 9,7 mld EUR, czyli pogłębił się o 1,3 mld EUR w stosunku do poziomu z I kwartału 2016 r.

Relatywnie wolno – na tle wzrostu eksportu w skali ogólnej – zwiększyła się w I kwartale 2017 r. sprzedaż do Unii Europejskiej, tj. o 6,8%, (do 38,7 mld EUR), w tym do Niemiec o 6,6%, Wielkiej Brytanii o 9,7%, Czech o 4,6%, Francji o 3,1%, Włoch o 7,4% oraz Niderlandów o 7,2%. Spadek sprzedaży odnotowano do pięciu krajów unijnych, w tym na Łotwę o 2,3%, do Grecji o ok. 15% oraz do Irlandii o 2,5%.

Na liście 10-ciu najważniejszych rynków eksportowych Polski, 8 z nich to kraje unijne, w tym podium zajmują Niemcy (z udziałem 27,5%), Wielka Brytania (6,5%) oraz Czechy (6,4%).

Wykres 8. Dynamika obrotów towarowych z rynkami rozwiniętymi gospodarczo oraz słabiej rozwiniętymi i rozwijającymi się w okresie I kw. 2016 - I kw. 2017 (r/r)

Źródło: DSR MR na podstawie wstępnych danych GUS.

Import z Unii także zwiększył się mniej niż w skali ogólnej, tj. o 9,3%, do 28,6 mld EUR. Wśród najważniejszych w imporcie rynków UE dynamicznie wzrósł przywóz z: Niemiec (o 11,4%), Niderlandów (o blisko 12%), Czech (o ok. 25%), oraz Belgii (o 17,5%). Tempo wzrostu przywozu z tych rynków znacząco przewyższało wzrost w eksporcie, co przełożyło się na pogorszenie salda wymiany (z Niemcami o blisko 0,3 mld EUR oraz z Czechami o ponad 0,2 mld EUR). Tak dynamiczny wzrost przywozu z Czech był konsekwencją gwałtownego przyspieszenia importu *pojazdów oraz ich części i akcesoriów* (o 40%), *maszyn i urządzeń elektrycznych oraz ich części* (o 37%), *żelaza, żeliwa i stali* (o ponad 40%) oraz *paliw mineralnych* (o ponad 90%). Jednocześnie Niemcy i Czechy znalazły się odpowiednio na 3. i 4. miejscu wśród rynków, z którymi notowaliśmy największe pogorszenie salda w I kwartale 2017 r.

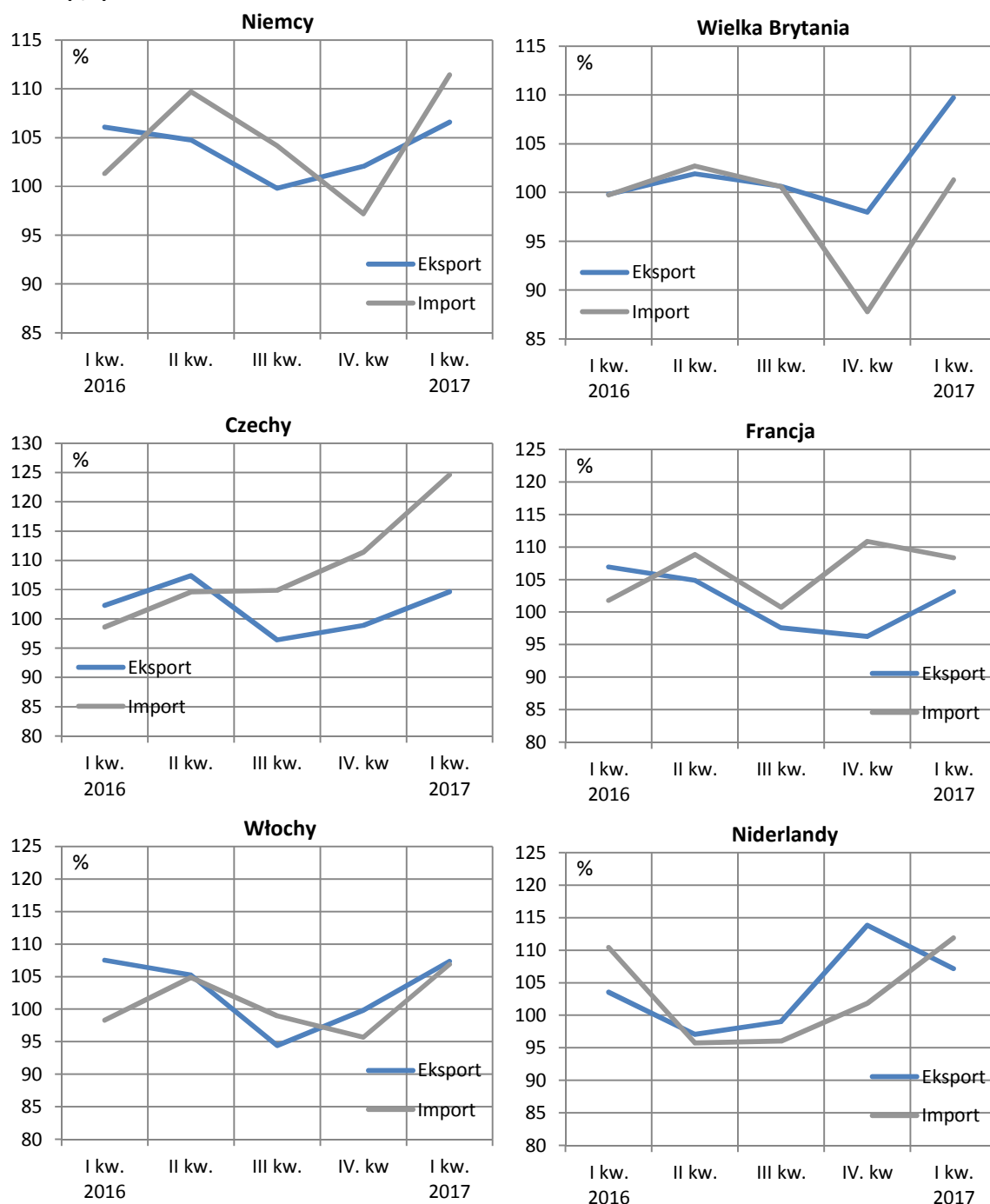
Z drugiej strony wśród krajów unijnych największą poprawę salda odnotowano:

- z Wielką Brytanią, z którą na skutek blisko 10% wzrostu eksportu, przy niewielkim zwiększeniu importu (o 1,3%), dodatnie saldo wzrosło o 265 mln EUR, do ponad 2 000 mln EUR. Jednocześnie Wielka Brytania znalazła się na 1. miejscu wśród rynków, z którymi w I kwartale notowaliśmy największą poprawę stanu zrównoważenia.
- ze Słowacją, gdzie eksport zwiększył się o blisko 11%, import spadł o ok. 7,5% i w rezultacie nadwyżka wzrosła o ok. 180 mln EUR, do ok. 390 mln EUR.
- z Austrią, do której wywóz zwiększył się o blisko 12%, podczas gdy przywóz spadł o 1,8%, co zaowocowało zwiększeniem dodatniego salda o ok. 110 mln EUR, do ok. 155 mln EUR.

Nadwyżka obrotów z krajami unijnymi wyniosła 10,1 mld EUR w I kwartale 2017 r., czyli poziom zbliżony do osiągniętego przed rokiem. Wyniki obrotów z Unią Europejską przełożyły się na zmniejszenie jej udziału zarówno w naszym eksporcie (o 1,8 pkt. proc., do 79,5%), jak i imporcie (o 1,6 pkt. proc., do 59,2%).

W ujęciu przedmiotowym wolniejszy niż w skali ogólnej wzrost eksportu do UE wynikał z relatywnie wolnego wzrostu dominujących w obrotach wyrobów elektromaszynowych (o 4,6%) oraz wyrobów drzewno-papierniczych (o 2,2%), a także spadku wyrobów przemysłu lekkiego (o 3,6%). Z drugiej strony dynamicznie rosła sprzedaż wyrobów metalurgicznych (o 17%) oraz produktów mineralnych (o 23%). Pewne ożywienie widoczne było także w przypadku artykułów rolno-spożywczych, których sprzedaż zwiększyła się o 7,1%.

Wykres 9. Dynamika obrotów towarowych z wybranymi rynkami UE w okresie I kw. 2016 - I kw. 2017 (r/r)

Źródło: DSR MR na podstawie wstępnych danych GUS.

Podobnie jak w całym 2016 r., korzystnie w I kwartale 2017 r. kształtowały się obroty towarowe z pozazunijnymi krajami rozwiniętymi, gdzie eksport wzrósł o 19,3% (do 3,4 mld EUR), a import o 15,5% (do 3,5 mld EUR). Zaowocowało to redukcją deficytu o blisko 90 mln EUR, do poziomu 54 mln EUR.

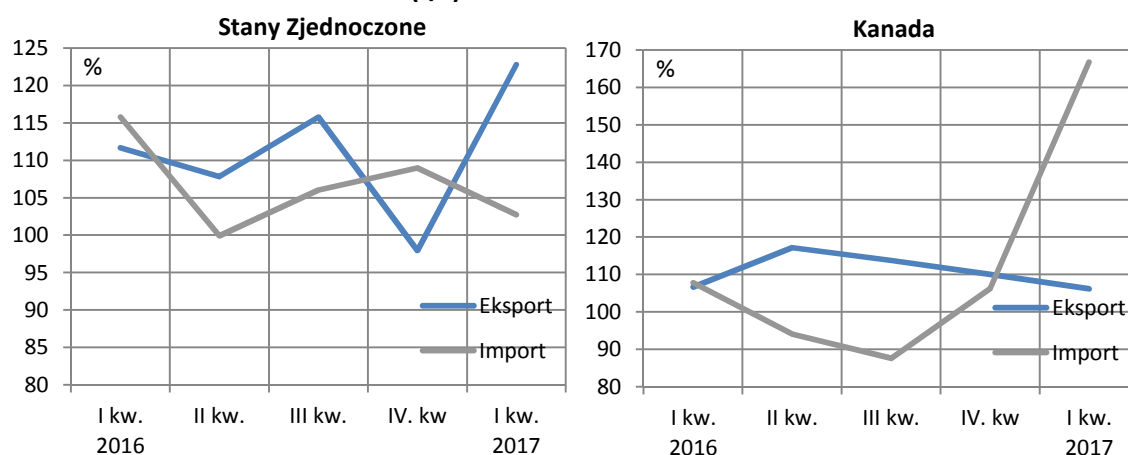
Wśród tej grupy rynków na uwagę zasługują obroty z:

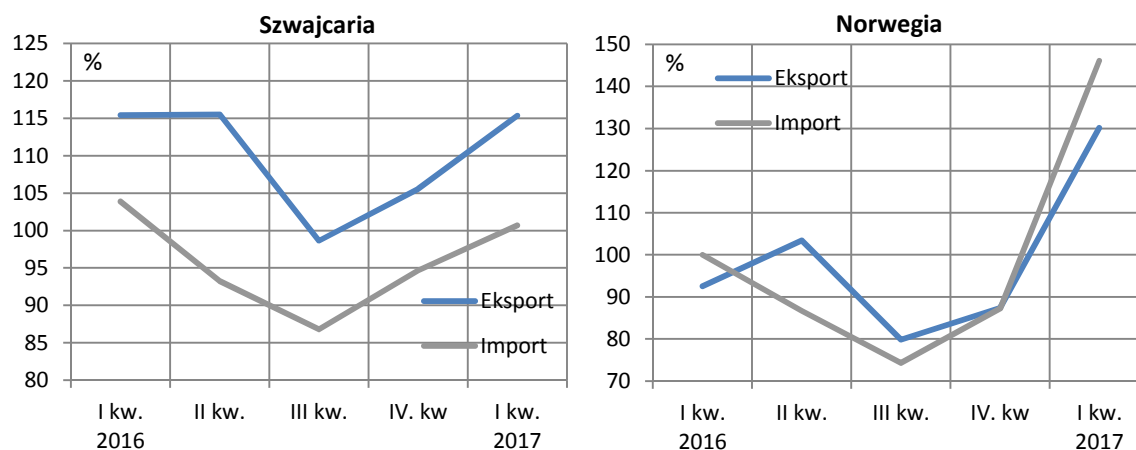
- USA, gdzie w rezultacie dynamicznego zwiększenia eksportu (aż o blisko 23%), przy niewielkim wzroście importu (o 2,7%), notowany przed rokiem deficyt handlowy w wysokości ponad 0,2 mld EUR został niemalże zredukowany. Tym samym USA uplasowały się na 3. pozycji (za Wielką

Brytanią i Ukrainą) wśród rynków, z którymi notowaliśmy największą poprawę salda obrotów. Szczególnie w I kwartale przyspieszył wywóz do USA: *maszyn i urządzeń mechanicznych oraz ich części* (o 27,5%), *maszyn i urządzeń elektrycznych oraz ich części* (o 28%), *przyrządów i aparatury optycznej, fotograficznej, medycznej, ich części i akcesoriów* (o ok. 25%) oraz *mięsa i podrobów jadalnych* (o 77%). Takie przyspieszenie sprzedaży do USA, zaowocowało zwiększeniem udziału tego rynku w naszym eksporcie do 2,7% w I kwartale 2017 r. wobec 2,4% przed rokiem.

- Norwegii, z którą notowano 30-proc. wzrost eksportu oraz 46-proc. wzrost importu. Należy tutaj podkreślić, że o tak dynamicznym tempie wzrostu wymiany zaważyła niska baza odniesienia z I kwartału 2016 r. Trzy ostatnie lata to bowiem okres znaczących spadków wymiany towarowej z Norwegią.
- Szwajcarią, na rynek której sprzedaż wzrosła o 15%; z kolei przywóz zwiększył się o zaledwie 0,7%;
- Kanadą, gdzie eksport zwiększył się relatywnie wolno (o 6,2%), a import gwałtownie przyspieszył (wzrost o 66,7%). O takich wynikach importu zdecydował dynamiczny wzrost przywozu: *statków powietrznych, kosmicznych i ich części* (z 0,6 mln EUR w I kwartale 2016 r. do 35 mln EUR w I kwartale 2017 r., co stanowiło 22,5% udziału w imporcie na ten rynek), *chemikaliów organicznych* (z 0,3 mln EUR do 20,3 mln EUR – 12,9% udziału), *produktów farmaceutycznych* (z 4,5 mln EUR do 13,1 mln EUR – 8,3% udziału).
- Australią, do której notowano blisko 2-krotny wzrost eksportu, w tym szczególnie *pojazdów oraz ich części i akcesoriów* (6,7-krotny), *statków powietrznych, kosmicznych i ich części* (z 0,1 mln EUR do 27 mln EUR w I kwartale 2017 r., co stanowiło 14,4% udziału w wywozie). Ponad 2-krotnie wzrósł w tym okresie import z Australii, o czym w głównej mierze zdecydował dynamiczny wzrost przywozu *paliw mineralnych, olejów mineralnych i produktów ich destylacji* (blisko 3-krotny).
- Japonią, do której eksport w I kwartale 2017 r. spadł aż o 14%, co głównie wynikało z niemalże całkowitego zaprzestania wywozu jednej z najważniejszych przed rokiem pozycji w eksporcie do Japonii, tj. *statków, łodzi oraz konstrukcji pływających*. Głębokie spadki w wywozie nastąpiły także w przypadku: *narzędzi, przyborów, sztuków z metali nieżelaznych, ich części z metali nieżelaznych* (o 55%) oraz *maszyn i urządzeń mechanicznych i ich części* (o 6%). Nie zdołał tego skompensować dynamiczny wzrost eksportu *pojazdów i ich części i akcesoriów* (o 70%) oraz *różnych produktów chemicznych* (o 25%).

Wykres 10. Dynamika obrotów towarowych z wybranymi rozwiniętymi rynkami pozauijnymi w okresie I kw. 2016 - I kw. 2017 (r/r)

Źródło: DSR MR na podstawie wstępnych danych GUS.

Dynamicznie w I kwartale 2017 r. zwiększyły się obroty z krajami WNP. Po stronie eksportu notowano wzrost o 31,6% (do 2,8 mld EUR), a przywozu o 36% (do 4,2 mld EUR). Należy tutaj odnotować, że o takim wysokim wzroście wymiany z tą grupą rynków zaważyła niska baza odniesienia; bowiem w ujęciu wartościowych obroty z tymi rynkami nadal pozostają stosunkowo niskie. W I kwartale 2017 r. eksport do WNP stanowił zaledwie 5,8% całkowitego naszego wywozu, a import z tych krajów 8,7% łącznego przywozu. Jakkolwiek są to wyższe udziały niż przed rokiem, to jeszcze wiele brakuje do odbudowania pozycji WNP w naszym handlu sprzed kilku lat (w 2012 r. do krajów WNP kierowane było ok. 10% naszej zagranicznej sprzedaży, a sprowadzaliśmy z nich ok. 16% naszego łącznego importu).

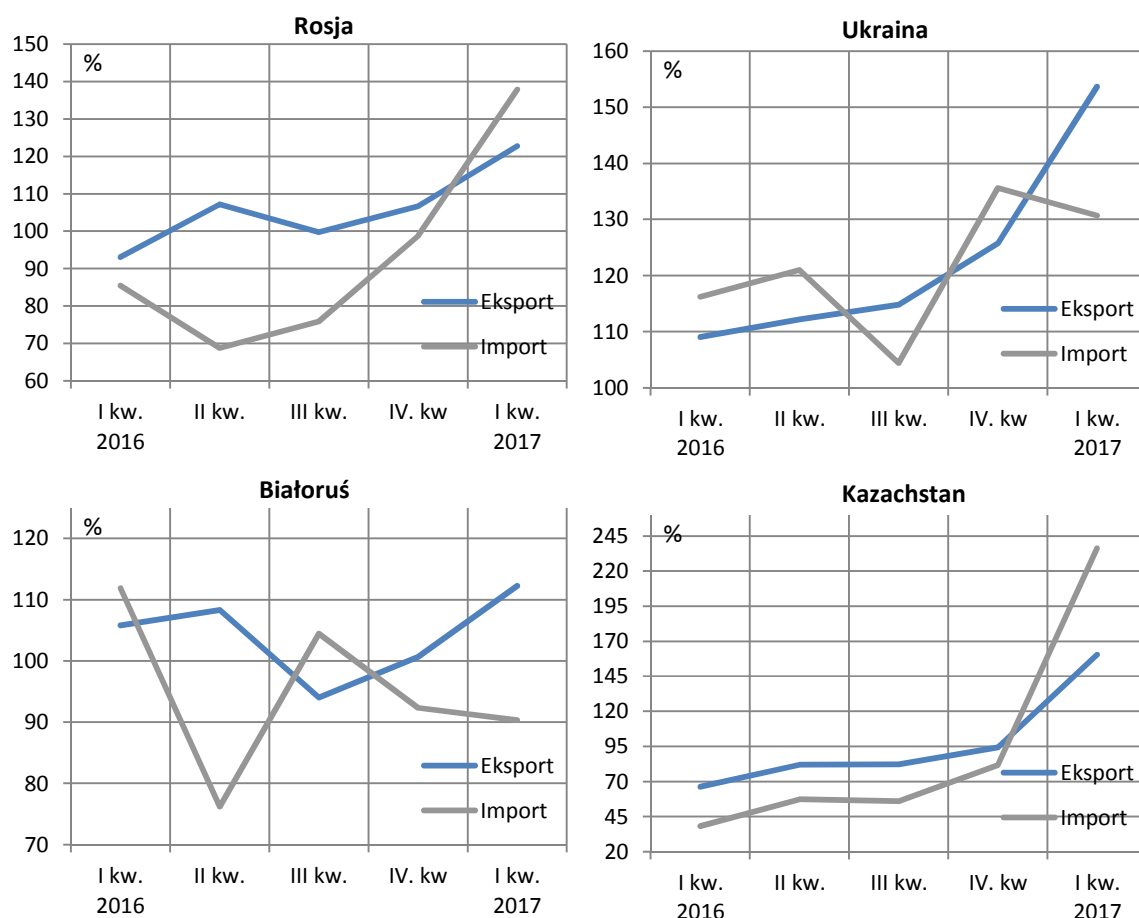
Dynamicznie w I kwartale 2017 r. wzrosły obroty z większością rynków WNP, w tym z:

- Rosją, gdzie eksport wzrósł o 22,7%, a import o 37,8%. Po stronie eksportu w szczególności wynikało to z przyspieszenia wywozu *maszyn i urządzeń mechanicznych oraz ich części* (o 18,7%), *maszyn i urządzeń elektrycznych oraz ich części* (o ponad 40%), *olejków eterycznych, rezinoidów, preparatów perfumeryjnych* (o ok. 50%) oraz *pojazdów oraz ich części i akcesoriów* (2,3-krotny wzrost). Z kolei po stronie importu najbardziej przyspieszył przywóz produktów mineralnych (o 60%), co było konsekwencją wzrostu cen ropy naftowej.
- Ukrainą, do której sprzedaż zwiększyła się o blisko 55%, a przywóz o ok. 30%.
- Białorusią, gdzie wywóz zwiększył się o ok. 12%, a przywóz spadł o ok. 10%.
- Kazachstanem, do którego eksport zwiększył się o 60%, a import aż 2,4-krotnie.

W wymianie z krajami WNP notujemy deficyt, który w I kwartale 2017 r. wyniósł prawie 1,4 mld EUR, czyli poziom o ponad 0,4 mld EUR wyższy niż przed rokiem. Na taki wynik złożyło się przede wszystkim: pogłębienie ujemnego salda obrotów z Rosją (o 0,65 mld EUR) i Kazachstanem (o ok. 80 mln EUR), czego nie zdołało zrekomensować zwiększenie nadwyżki w wymianie z Ukrainą (o ok. 240 mln EUR) i Białorusią (o 53 mln EUR).

Jednocześnie, inaczej niż w poprzednich okresach, w I kwartale 2017 r. Rosja uplasowała się na pierwszym miejscu wśród krajów, z którymi nastąpiło największe pogorszenie stanu zrównoważenia obrotów.

Wykres 11. Dynamika obrotów towarowych z wybranymi rynkami WNP w okresie I kw. 2016 - I kw. 2017 (r/r)

Źródło: DSR MR na podstawie wstępnych danych GUS.

Ożywienie notowano także w obrotach z pozostałymi rynkami słabiej rozwiniętymi (poza WNP). W I kwartale eksport na te rynki wzrósł o 12,3% (do blisko 3,7 mld EUR) wobec spadku o 5,2% w roku 2016, a import zwiększył się o 12% (do 12 mld EUR), wobec 2,6% wzrostu w 2016 r.

Szczególnie dynamicznie w I kwartale 2017 r. zwiększyły się obroty z dwoma naszymi najważniejszymi partnerami handlowymi z tego regionu, tj.:

- Chinami, gdzie sprzedaż wzrosła aż o 22%, a przywóz o 12,3%. Po stronie eksportu dynamicznie zwiększył się wywóz *maszyn i urządzeń mechanicznych oraz ich części* (o 23%), *kauczuku i wyrobów z kauczuku* (2,2-krotnie), *pojazdów oraz ich części i akcesoriów* (o 27%). Z kolei w imporcie z tego rynku istotnie zwiększył się przywóz: *maszyn i urządzeń elektrycznych oraz ich części* (o 16,7%), *odzieży i dodatków odzieżowych* (o 11%) oraz *zabawek, gier i artykułów sportowych i ich części i akcesoriów* (o 40%).
- Turcją, do której eksport zwiększył się o 10,6%, a import o 11,4%.

Wysoki wzrost sprzedaży odnotowano także do Serbii (o 18%), Republiki Korei (o 23%), Hongkongu (o 30%), Brazylii (o 25%) oraz do czterech z pięciu rynków zakwalifikowanych przez rząd Polski jako najbardziej perspektywiczne, na terenie których do grudnia 2019 r. realizowane będą programy promocji tj. do:

- Indii – o 16%,
- Meksyku – o 47%;
- Wietnamu – o 42% oraz
- Iranu – 2,7- krotnie.

Piątym rynkiem, objętym programem promocji jest Algieria, do której sprzedaż w I kwartale 2017 r. zwiększyła się o ponad 7%. Program promocji na tych rynkach rozpoczął się stosunkowo niedawno, tj. w połowie lutego 2017 r. stąd też spodziewamy się, że pełne jego efekty będą widoczne w późniejszych kwartałach.

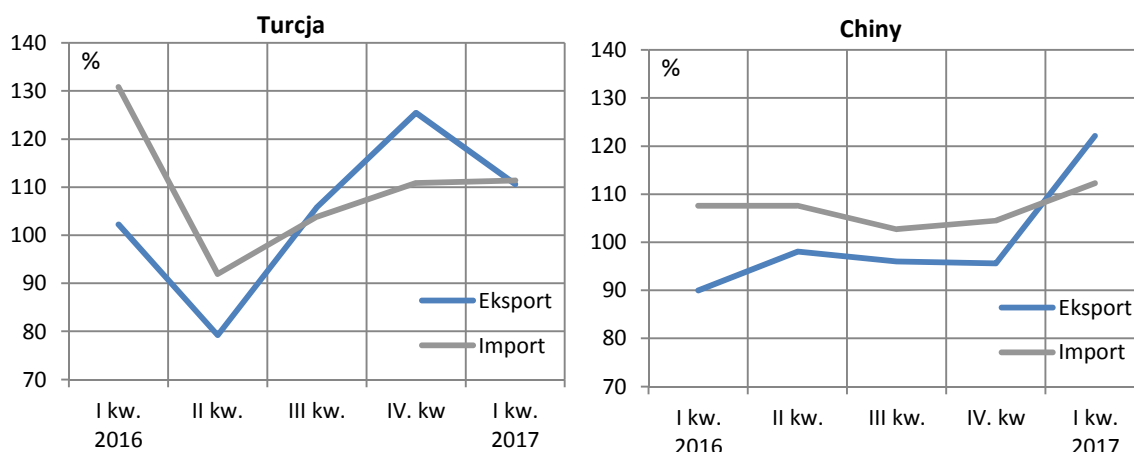
Z drugiej strony niekorzystne zmiany nastąpiły w wymianie towarowej z:

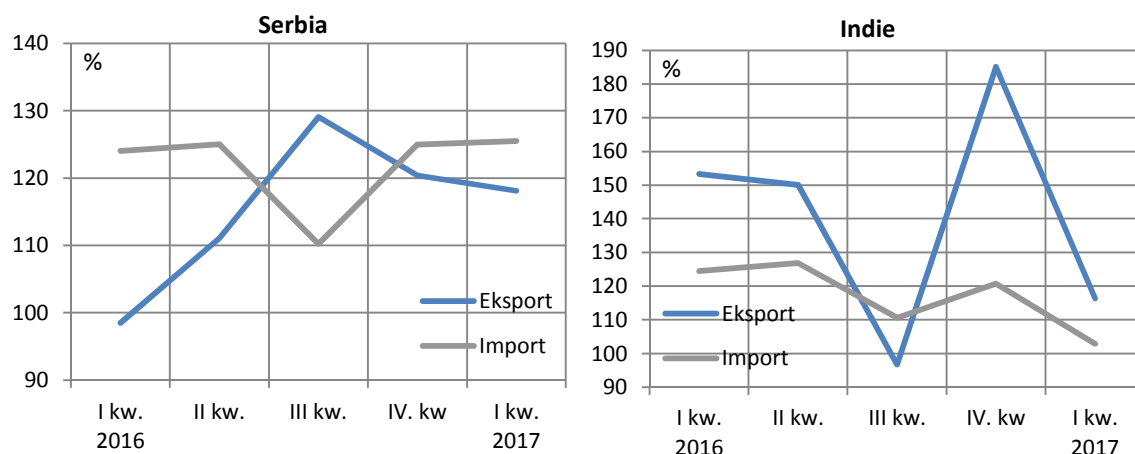
- Arabią Saudyjską, do której sprzedaż spadła o ok. 9%, przywóz natomiast zwiększył się o 45%, co przełożyło się na pogorszenie stanu zrównoważenia obrotów o 65 mln EUR;
- Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi, gdzie eksport spadł o ok. 18,5%, import wzrósł o 58%, a nadwyżka obrotów została zredukowana o ponad 40 mln EUR, oraz
- Egiptem, gdzie wywóz spadł o blisko 40%, a po stronie przywozu odnotowano niemalże stagnację, co przełożyło się na pogorszenie stanu zrównoważenia o ok. 40 mln EUR.

W obrotach z tą grupą krajów już tradycyjnie notujemy pokaźny deficyt, który w I kwartale 2017 r. sięgnął 8,3 mld EUR, czyli poziom o 0,9 mld EUR wyższy niż przed rokiem. Największe pogorszenie stanu zrównoważenia odnotowano z: Chinami (pogłębienie deficytu o 0,56 mld EUR, do ok. 5,5 mld EUR), Katarą (przekształcenie niewielkiej nadwyżki w deficyt na poziomie ponad 0,1 mld EUR) oraz Irakiem (zwiększenie ujemnego salda o 0,1 mld EUR, do ok. 160 mln EUR).

W przekroju przedmiotowym największe pogłębienie deficytu z krajami słabiej rozwiniętymi spoza WNP notowano w obrotach: *maszynami i urządzeniami elektrycznymi oraz ich częściami* (o blisko 330 mln EUR), *paliwami mineralnymi, olejami mineralnymi i produktami ich destylacji* (o ok. 220 mln EUR), *pojazdami oraz ich częściami i akcesoriami* (o 125 mln EUR), *zabawkami, gramami i artykułami sportowymi, ich częściami i akcesoriami* (o 90 mln EUR) oraz *odzieżą i dodatkami odzieżowymi* (o ok. 80 mln EUR).

Wykres 12. Obroty towarowe z wybranymi rynkami słabiej rozwiniętymi spoza WNP w okresie I kw. 2016 - I kw. 2017

Źródło: DSR MR na podstawie wstępnych danych GUS.

IV. Zmiany obrotów w przekroju towarowym

W pierwszym kwartale 2017 roku spośród głównych grup towarowych szybszy niż przeciętnie wzrost eksportu (r/r) odnotowano w przypadku:

- **produktów mineralnych** – o 26,7%, do ok. 1,4 mld EUR;
- **wyrobów metalurgicznych** – 17,2%, do ok. 4,8 mld EUR;
- **wyrobów przemysłu chemicznego** – o 12,2%, do ponad 7 mld EUR oraz
- **artykułów rolno-spożywczych** – o 10,6%, do ok. 6,3 mld EUR.

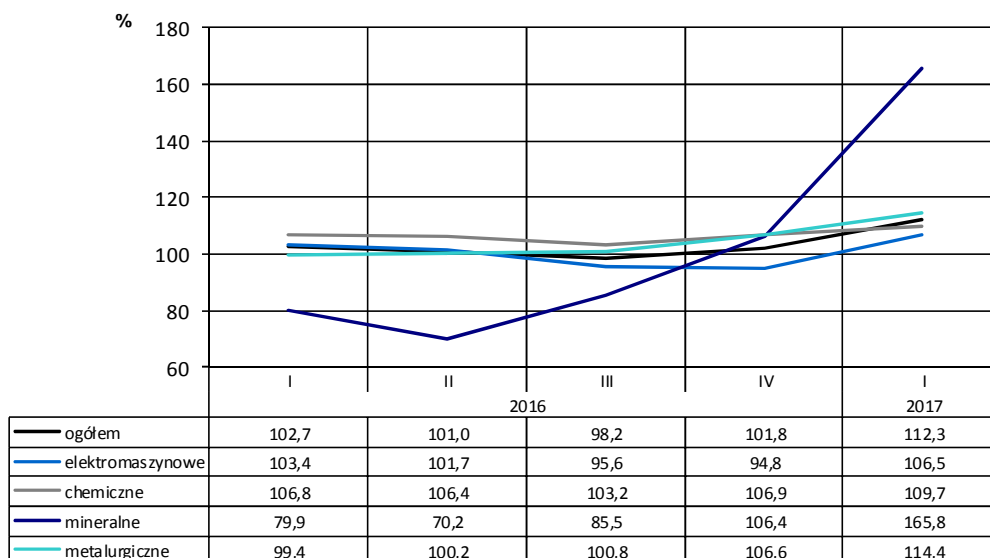
Wykres 13. Dynamika eksportu w głównych grupach towarowych w okresie I kw. 2016 – I kw. 2017 (r/r).

Źródło: DSR MR na podstawie wstępnych danych GUS.

W okresie styczeń-marzec 2017 r. najszybciej wzrosły obroty produktami mineralnymi - po stronie eksportu o 26,7%, importu o 65,8%, co wynikało z bardzo niskiej bazy odniesienia.

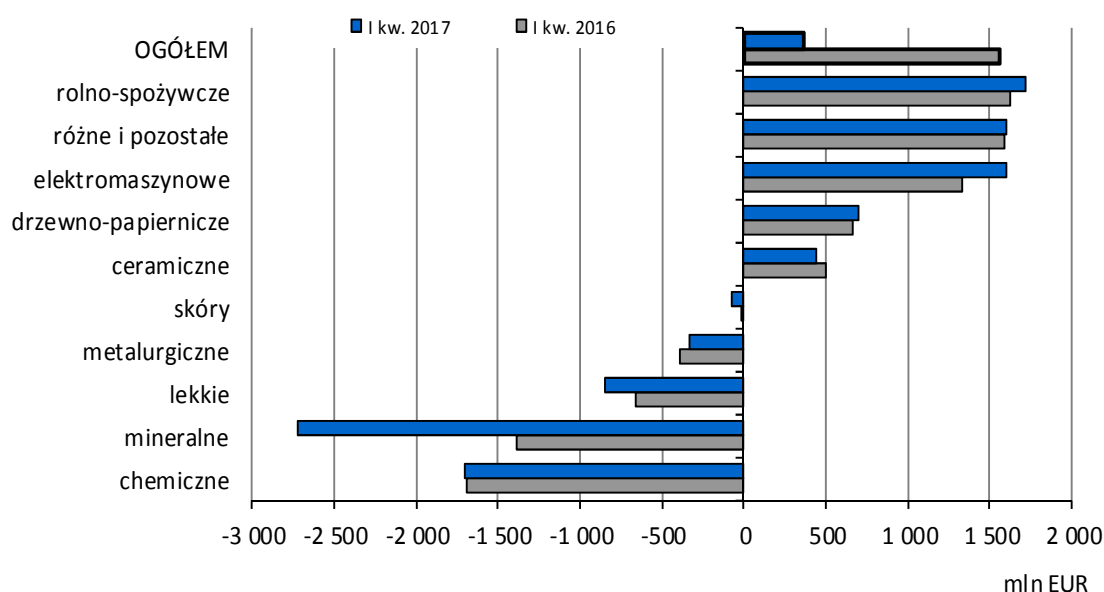
Wykres 14. Dynamika importu w głównych grupach towarowych w okresie I kw. 2016 – I kw. 2017 (r/r).

Źródło: DSR MR na podstawie wstępnych danych GUS.

Tradycyjnie już największy udział w polskiej wymianie towarowej z zagranicą, zarówno po stronie eksportu, jak i importu miały **wyroby przemysłu elektromaszynowego**, które po I kwartale 2017 r. stanowiły 40,1% polskiego wywozu ogółem oraz 37,1% przywozu. Eksport tej grupy towarów wzrósł o 7,5%, do ok. 19,5 mld EUR, zaś wśród głównych pozycji najszybszy wzrost sprzedaży odnotowano w przypadku *pojazdów oraz ich części i akcesoriów* - o 16,2% (do ok. 6,3 mld EUR). Sprzedaż kolejnych pod względem wartościowym *maszyn i urządzeń mechanicznych oraz ich części* zwiększyła się o 7,4% (do ok. 6,1 mld EUR), a *maszyn i urządzeń elektrycznych oraz ich części i akcesoriów* o 1,9% (do ok. 5,3 mld EUR). Z kolei import wyrobów tego przemysłu wzrósł o 6,5%, do ok. 17,9 mld EUR. Wyniki te przełożyły się na zwiększenie nadwyżki w obrotach tą grupą towarów o 0,3 mld EUR, do ok. 1,6 mld EUR.

Wykres 15. Saldo obrotów w przekroju towarowym po I kwartale 2017 r. (na tle I kwartału 2016 r.)

Źródło: DSR MR na podstawie wstępnych danych GUS.

W analizowanym okresie na drugim miejscu pod względem wielkości obrotów znalazły się **wyroby przemysłu chemicznego** (blisko 16 mld EUR). Stanowiły one odpowiednio 14,5% polskiego wywozu ogółem i ok. 18,1% przywozu. W pierwszym kwartale 2017 r. eksport tej grupy towarów wzrósł o 12,2%, do ponad 7 mld EUR, zaś import wzrósł o 9,7%, do ok. 8,8 mld EUR. Wpłynęło to na nieznaczne zwiększenie deficytu w obrotach tymi wyrobami, do ok. 1,7 mld EUR.

Kolejną najważniejszą grupą w polskiej wymianie towarowej po trzech pierwszych miesiącach 2017 r. były **artykuły rolno-spożywcze** – stanowiące 13% polskiej sprzedaży i 9,6% całkowitego przywozu. Eksport artykułów rolno-spożywczych wzrósł o 10,6%, do ok. 6,3 mld EUR, a import o 12,7%, do ok. 4,6 mld EUR. O ile odnotowano szybsze tempo wzrostu importu niż eksportu, to poziom nadwyżki w obrotach tymi towarami wzrósł o 0,1 mld EUR, do ok. 1,7 mld EUR. Największe dodatnie saldo zostało wygenerowane w handlu *mięsem i podrobami jadalnymi* (ok. 0,7 mld EUR), *tytoniem i przetworzonymi zamiastkami tytoniu* (ok. 0,5 mld EUR) oraz *przetworami ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka itp.* (ok. 0,3 mld EUR).

W ujęciu geograficznym w I kwartale 2017 r. najszybszy wzrost eksportu towarów rolno-spożywczych spośród naszych głównych partnerów handlowych, dotyczył Belgii (o 26%), Hiszpanii (o 18%), Wielkiej Brytanii (o 16,6%), oraz Niderlandów (o 12,2%), zaś spośród słabiej dotychczas wykorzystywanych i rozpoznanych rynków: Izraela, Hongkongu czy Wietnamu. Po trzech latach spadków, sprzedaż art. rolno-spożywczych wzrosła również na rynki WNP (o 15%), w tym na Ukrainę (o 16,2%), na Białoruś (o 9,4%), jak również do Rosji (o 22,3%), przy czym należy uwzględnić tutaj stosunkowo niską bazę odniesienia z poprzednich lat. Powyższe wyniki w pewien sposób skompensowały spadek wywozu produktów żywnościowych na rynek czeski (o 21,7%), słowacki (o 10,9%) oraz austriacki (o 5,4%).

Szybsze niż przeciętne tempo wzrostu eksportu odnotowano w następujących głównych pozycjach:

- *zboża* (o 36,5%, do ponad 0,3 mld EUR);
- *produkty mleczarskie, jaja, miód naturalny* (o 24,9%, do ok. 0,5 mld EUR);
- *tytoń i przetworzone zamiastki tytoniu* (o 23,8%, do ponad 0,6 mld EUR);
- *mięso i podroby jadalne* (o 12,4%, do ponad 1 mld EUR).

W tym czasie po stronie importu najszybciej rósł przywóz *warzyw* (o 32,3%, do ok. 0,3 mld EUR), *przetworów z mięsa ryb, skorupiaków itd.* (o 17,8%, do ok. 0,3 mld EUR), *kakao i przetworów z kakao* (o 17,2% do 0,3 mld EUR), a także *owoców i orzechów jadalnych* (o 12,9%, do ok. 0,4 mld EUR).

Na liście najważniejszych pozycji w polskim eksporcie (agregowanych na poziomie 4-cyfrowych kodów CN), gdzie wartość eksportu przekroczyła 0,5 mld EUR w I kwartale 2017 roku, najwyższy wzrost sprzedaży odnotowano w przypadku:

- *części i akcesoriów samochodowych (CN 8708)* – o 14,5%, do ok. 2,9 mld EUR;
- *samochodów osobowych (CN 8703)* – o 16,5%, do 6,3 mld EUR;
- *samochodów ciężarowych (8704)* – o 43,7%, do ok. 0,7 mld EUR;
- *silników turboodrzutowych itp. (CN 8411)* – o 31,5%, do 0,6 mld EUR;
- *cygar, cygaretek i papierosów (CN 2402)* – o 23,4%, do ok. 0,5 mld EUR.

V. Prognoza obrotów towarowych na rok 2017

Perspektywy dla koniunktury światowej, w tym także dla globalnego handlu na rok bieżący poprawiły się, co znalazło swoje odzwierciedlenie w podniesieniu przez międzynarodowe ośrodki analityczne prognoz na rok 2017. Według kwietniowej projekcji MFW globalny wzrost gospodarczy w 2017 r. wyniesie 3,5%. Oznacza to korektę *in plus* o 0,1 pkt. proc. w porównaniu z prognozą styczniową i jednocześnie ma to być o 0,4 pkt. proc. szybszy wzrost niż w roku 2016 r. Ożywienie szacuje się zarówno dla rynków wschodzących i rozwijających się (wzrost o 4,5% wobec 4,1% w 2016 r.), jak i krajów rozwiniętych (wzrost o 2,0% wobec 1,7% w 2016 r.). W przypadku tej pierwszej grupy w głównej mierze wynikać to będzie z poprawy sytuacji makroekonomicznej państw eksporterów surowców, z kolei w odniesieniu do krajów rozwiniętych z przewidywanego znaczącego przyspieszenia gospodarki Stanów Zjednoczonych (o 0,7 pkt. proc., do 2,3%).

Dla lidera światowego eksportu, Chin, rok 2017 będzie prawdopodobnie siódmym z rzędu, kiedy to odnotują spowolnienie wzrostu PKB (jakkolwiek nadal ma to być solidny wzrost na poziomie 6,6%). Z kolei dla całej grupy azjatyckich krajów wschodzących i rozwijających się szacuje się utrzymanie tempa wzrostu PKB z roku 2016, czyli na poziomie 6,4%.

Korzystniej niż na początku roku, kształtują się perspektywy wzrostu gospodarczego dla Unii Europejskiej. W maju 2017 r., dzięki obserwowanym od początku roku symptomom ożywienia koniunktury, Komisja Europejska podniosła prognozy wzrostu PKB na rok bieżący do 1,9% dla UE oraz do 1,7% dla strefy euro wobec szacowanych odpowiednio: 1,8% i 1,6% w lutym 2017 r. Głównym motorem wzrostu w państwach UE pozostaje konsumpcja prywatna, wspierana poprawą na rynku pracy (wzrost zatrudnienia i wynagrodzeń nominalnych). Szacuje się, że w roku 2017 wzrost gospodarczy będzie widoczny we wszystkich państwach UE.

Wyraźne ożywienie, szybsze niż dla PKB, prognozowane jest dla światowego handlu. Wg MFW wolumen światowego handlu towarów i usług w roku 2017 zwiększy się o 3,8%, czyli o 1,6 pkt. proc. więcej niż w 2016 r. Analitycy MFW spodziewają się większego przyspieszenia po stronie importu, który w krajach słabiej rozwiniętych i rozwijających się ma wzrosnąć o 4,5% (wobec 1,9% w 2016 r.), a w krajach rozwiniętych o 4% (wobec 2,4%), niż eksportu, który ma zwiększyć się o 3,6% (wobec 2,5%) w krajach słabiej rozwiniętych i o 3,5% (wobec 2,1%) w państwach rozwiniętych gospodarczo.

Z punktu widzenia polskiego eksportu szczególnie cieszy szacowane na 2017 r. ożywienie importu krajów unijnych, które są głównymi odbiorcami naszych towarów (ok. 80% udziału w łącznym naszym wywozie). Wg najnowszej projekcji Komisji Europejskiej wolumen importu towarów i usług w UE przyspieszy w roku bieżącym do 4,2% (tj. o 0,2 pkt. proc. w stosunku do 2016 r.), w tym w Niemczech do 4,8% (o 1,1 pkt. proc.), Czechach do 4,5 (o 1,3 pkt. proc.), Włoszech do 4,5% (o 1,6 pkt. proc.) oraz Niderlandach do 3,8% (o 0,1 pkt. proc.).

Poprawę sytuacji w światowym handlu przewidują także eksperci ze Światowej Organizacji Handlu, z tym że ze względu na różnice metodologiczne ich wskaźniki znacząco różnią się od tych podawanych przez MFW. WTO szacuje, że w 2016 r. wolumen światowego handlu towarami wzrósł zaledwie o 1,3%, a w roku bieżącym przyspieszy do 2,4%. Prognoza ta zakłada 2,7-proc. wzrost globalnego PKB, przy czym gospodarki rozwinięte mają prowadzić ekspansywną politykę pieniężną i fiskalną, podczas gdy gospodarki słabiej rozwinięte i rozwijające się mają wchodzić na ścieżkę rozwoju. Przewiduje się, że w 2017 r., po raz pierwszy od kilku lat wszystkie regiony gospodarki światowej odnotują wzrost obrotów. Stanowić to powinno dodatkowy impuls dla pobudzenia handlu.

Jednocześnie analitycy WTO podkreślają, że ze względu na głęboką niepewność dot. rozwoju sytuacji gospodarczej i politycznej oraz brak jasności co do działań rządów w zakresie polityki monetarnej, podatkowej i handlowej w najbliższym czasie, prognoza ta obciążona jest dużym ryzykiem. Biorąc to pod uwagę podają, że w zależności od rozwoju wydarzeń, globalny handel wzrośnie w przedziale 1,8%-3,6%.

W kierunku wyższej dynamiki globalnego handlu w 2017 r. powinien także działać spodziewany wzrost cen. Zgodnie z szacunkami MFW, ceny ropy wzrosną do ok. 55 USD za baryłkę w latach 2017-2018, w porównaniu do średniej na poziomie ok. 43 USD w 2016 r. To powinno przełożyć się na pobudzenie importu i koniunktury gospodarczej krajów eksporterów surowców.

Biorąc pod uwagę powyższe, jak również:

- większą niż pierwotnie zakładano skalę ożywienia gospodarcze w Polsce oraz w jej otoczeniu zewnętrznym w pierwszych miesiącach 2017 r.;
- poprawę perspektyw wzrostu gospodarczego dla Polski (w maju Komisja Europejska podwyższyła prognozę wzrostu PKB do 3,5% z 3,2% szacowanych w lutym; z kolei MFW - również w maju - podniósł prognozę wzrostu PKB Polski do 3,6% wobec 3,4% szacowanych w kwietniu 2017 r.);
- poprawę prognoz dot. polskich obrotów handlowych (w maju 2017 r. Komisja Europejska dokonała korekty *in plus* wzrostu wolumenu eksportu towarów i usług na rok bieżący o 1,7 pkt. proc., do 7,7% (wobec projekcji zimowej), a importu o 2,1 pkt., do 8,5%);
- spodziewane przyspieszenie w wydatkowaniu środków unijnych z perspektywy finansowej 2014-2020;
- szacowane dalsze przyspieszenie importu w związku z odbudową inwestycji i silną konsumpcją prywatną; popyt w imporcie powinien także kreować czynnik kursowy (zgodnie z szacunkami Komisji Europejskiej, w 2017 r. kurs euro osłabi się wobec złotego o ponad 2%);
- szacowane dalsze ożywienie eksportu, który będzie wspierany wzrostem popytu zewnętrznego.

zasadna jest korekta *in plus* pierwotnej prognozy obrotów towarowych Polski. Szacujemy, że w roku 2017:

- **eksport wzrośnie o 7,5% (do 197,4 mld EUR)**
- **import o 9% (do 195 mld EUR)**
- **nadwyżka obrotów towarowych zostanie zredukowana o połowę (do 2,4 mld EUR).**

Należy tutaj podkreślić, że aktualne prognozy obciążone są ryzykiem. Jak pokazał rok 2016 r. sytuacja w globalnej gospodarce zmienia się dynamicznie i jest nieprzewidywalna; społeczeństwa podejmują zaskakujące, czasem ciężkie do zrozumienia decyzje/wybory, które następnie rzutują na sytuacji nie tylko danego kraju ale także regionu czy nawet świata. Kluczową kwestią dzisiaj jest przeprowadzenie przez decydentów państwowych reform służących poprawie dobrostanu społeczeństw oraz włączeniu społecznemu. To bowiem może pomóc w odzyskaniu zaufania tych, którzy są przeciwni postępującej globalizacji, zwiększonej migracji oraz szybkości postępu technologicznego. Efektywne poradzenie sobie z tymi problemami może zatrzymać widoczne w ostatnim czasie fale niezadowolenia społecznego i rosnący populizm.

Ponadto zewnętrzne czynniki ryzyka dla prognozy handlu zagranicznego Polski związane są z: postępami w negocjacjach przyszłych relacji Wielkiej Brytanii z UE, wynikami wyborów w Niemczech, polityką handlową i gospodarczą USA, rozwojem stosunków handlowych USA z Chinami, rozwojem sytuacji gospodarczej Chin, polityką Rosji oraz napięciami geopolitycznymi.

Załącznik 1. Zmiany struktury geograficznej obrotów towarowych Polski w okresie I kw. 2017 i ich wpływ na saldo wymiany.

	Grupy krajów / kraje	I kw. 2016			I kw. 2017			Zmiany		
		Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import	Saldo	eksportu	importu	salda
								wzrost (+)	wzrost (-)	popr. (+)
		mln EUR							spadek (-)	spadek (+)
POLSKA OGÓŁEM, W TYM:		44 554	42 992	1 562	48 654	48 288	366	4 100	-5 296	-1 196
KRAJE ROZWIŃNIĘTE GOSPODARCZO		39 128	29 177	9 951	42 145	32 074	10 071	3 018	-2 897	120
1.	UNIA EUROPEJSKA	36 237	26 145	10 092	38 697	28 572	10 125	2 460	-2 427	33
	NIEMCY	12 562	9 817	2 745	13 389	10 939	2 451	828	-1 122	-295
	WIELKA BRYTANIA	2 873	1 119	1 754	3 152	1 133	2 020	280	-14	265
	REPUBLIKA CZESKA	2 975	1 454	1 520	3 112	1 812	1 300	137	-358	-221
	FRANCJA	2 675	1 769	906	2 759	1 917	842	83	-148	-64
	WŁOCHY	2 235	2 265	-30	2 399	2 420	-21	164	-156	9
	NIDERLANDY	2 009	1 637	373	2 154	1 831	323	144	-194	-50
	SZWECJA	1 298	787	511	1 352	781	571	54	+6	60
	HISZPANIA	1 290	1 028	261	1 332	1 110	222	43	-82	-39
	WĘGRY	1 161	785	376	1 291	882	409	130	-98	33
	SŁOWACJA	1 091	886	204	1 207	820	387	117	+66	182
	BELGIA	964	1 106	-142	1 073	1 299	-227	109	-194	-85
2.	POZOSTAŁE KRAJE ROZWIŃNIĘTE (POZA UE)	2 890	3 032	-142	3 448	3 502	-54	558	-471	87
	STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI	1 067	1 284	-216	1 311	1 319	-8	243	-35	208
	NORWEGIA	463	409	54	603	598	5	140	-189	-49
	SZWAJCARIA	438	360	78	505	362	143	67	-2	65
	KANADA	326	94	231	346	157	189	20	-63	-43
	AUSTRALIA	97	50	47	189	108	81	91	-58	33
POZOSTAŁE KRAJE (POZA KRAJAMI ROZWIŃNIĘTYMI)		5 426	13 815	-8 389	6 509	16 213	-9 704	1 083	-2 398	-1 315
1.	WSPÓLNOTA NIEPODLEGŁYCH PAŃSTW	2 150	3 083	-933	2 830	4 198	-1 368	680	-1 115	-435
	ROSJA	1 088	2 378	-1 290	1 336	3 278	-1 942	247	-899	-652
	UKRAINA	664	390	274	1 020	509	511	356	-120	237
	BIAŁORUŚ	268	206	62	300	186	115	33	+20	53
2.	INNE KRAJE (BEZ ROZWIŃNIĘTYCH I WNP)	3 276	10 732	-7 456	3 679	12 015	-8 336	403	-1 283	-880
	TURCJA	660	714	-54	730	795	-65	70	-81	-11
	CHINY	402	5 315	-4 912	491	5 967	-5 476	89	-653	-564
	SERBIA	168	59	109	198	74	124	30	-15	16
	INDIE	126	455	-329	146	468	-322	21	-13	7
	MEKSYK	99	126	-27	146	129	17	47	-3	44
	ARABIA SAUDYJSKA	150	112	38	137	164	-27	-13	-51	-65

Źródło: DSR MR na podstawie danych wstępnych GUS.

Załącznik 2. Zmiany struktury przedmiotowej obrotów towarowych Polski w okresie I kw. 2017 i ich wpływ na saldo wymiany.

Kod CN	Grupy towarowe / sekcje CN	I kw. 2016 r.*			I kw. 2017 r.*			Zmiany		
		Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import	Saldo	eksportu	importu	saldo
								wzrost (+)	wzrost (-)	popr. (+)
		spadek (-)	spadek (+)	pog. (-)						
mln EUR										
POLSKA OGÓŁEM										
	ARTYKUŁY ROLNO-SPOŻYWCZE	5 722	4 092	1 629	6 331	4 614	1 717	609	-522	88
I	ZWIERZĘTA ŻYWE; PRODUKTY POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO	1 747	1 165	583	1 991	1 278	713	244	-113	131
II	PRODUKTY POCHODZENIA ROŚLINNEGO	1 065	1 114	-49	1 179	1 310	-131	114	-196	-82
III	TŁUSZCZE, OLEJE POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO I ROŚLINNEGO; PROD. ICH ROZKŁADU	173	194	-21	96	226	-131	-78	-32	-110
IV	GOTOWE ARTYKUŁY SPOŻ.; NAPOJE BEZALKOHOL., ALKOHOL I OCET; TYTOŃ	2 736	1 620	1 116	3 065	1 800	1 264	329	-180	148
	PRODUKTY MINERALNE	1 089	2 476	-1 387	1 379	4 105	-2 725	290	-1 629	-1 338
V	PRODUKTY MINERALNE	1 089	2 476	-1 387	1 379	4 105	-2 725	290	-1 629	-1 338
	WYROBY PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO	6 291	7 988	-1 697	7 057	8 763	-1 706	766	-775	-9
VI	PRODUKTY PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I PRZEMYSŁÓW POKREWNYCH	3 105	4 535	-1 430	3 494	5 026	-1 532	389	-490	-101
VII	TWORZYWA SZTUCZNE I WYROBY Z NICH; KAUCZUK I WYROBY Z KAUCZUKU	3 186	3 453	-267	3 563	3 737	-174	377	-285	93
	SKÓRY	335	352	-17	273	347	-75	-63	5	-58
VIII	SKÓRY; WYROBY Z NICH; ART. PODRÓŻNE, TORBY ,POJEMNIKI	335	352	-17	273	347	-75	-63	5	-58
	WYROBY PRZEMYSŁU DRZEWNO-PAPIERNICZEGO	2 239	1 577	663	2 326	1 628	698	86	-51	35
IX	DRZEWO I WYROBY Z NIEGO; WYROBY Z KORKA, SŁOMY, ESPARTO; WYR. KOSZYKARSKIE	973	340	634	1 027	367	660	53	-27	26
X	ŚCIER DRZEWNY LUB Z INNEGO WŁÓKNIISTEGO MAT. CELULOZOWEGO; PAPIER I TEKSTURA	1 266	1 237	29	1 299	1 261	38	33	-24	9
	WYROBY PRZEMYSŁU LEKKIEGO	2 216	2 878	-662	2 196	3 048	-852	-20	-170	-190
XI	MATERIAŁY I WYROBY WŁÓKIENNICZE	1 894	2 408	-514	1 811	2 498	-686	-82	-90	-172
XII	OBUWIE, NAKRYCIA GŁOWY, PARASOLE, LASKI, PIÓRA, SZTUCZNE KWIATY	322	470	-148	385	550	-166	62	-80	-18
	WYROBY CERAMICZNE	1 103	607	496	1 149	710	438	46	-104	-58
XIII	WYROBY Z KAMIENI GIPSU, CEMENTU, AZBESTU, MIKI ITP; WYROBY CERAMICZNE, SZKŁO	872	502	370	919	553	366	47	-51	-3
XIV	PERŁY; METALE I KAMIEŃ SZLACHTNE I PÓLSZLACHTNE; SZTUCZNA BIŻUTERIA	231	104	127	229	157	72	-2	-53	-55
	WYROBY METALURGICZNE	4 067	4 451	-385	4 767	5 093	-327	700	-642	58
XV	WYROBY NIESZLACHTNE I WYROBY Z METALI NIESZLACHTNYCH	4 067	4 451	-385	4 767	5 093	-327	700	-642	58
	WYROBY PRZEMYSŁU ELEKTROMASZYNOWEGO	18 125	16 796	1 328	19 492	17 892	1 600	1 368	-1 096	272
XVI	URZĄDZENIA MECHANICZNE I ELEKTRYCZNE; DO REJESTRACJI I ODBIORU DŹWIĘKU	10 894	10 865	30	11 416	11 352	64	522	-488	34
XVII	POJAZDY, STATKI POWIETRZNE, JEDNOSTKI PŁYWAJĄCE I WSPÓŁDZIAŁ. URZĄDZENIA	6 519	4 900	1 619	7 286	5 416	1 871	767	-516	251
XVIII	PRZYRZĄDY, APARATY OPTYCZNE, KINEMATOGRAF., POMIAROWE, MEDYCZNE, ZEGARKI, IN	711	1 032	-321	790	1 125	-335	79	-93	-14
	WYROBY RÓŻNE I POZOSTAŁE	3 368	1 775	1 593	3 686	2 087	1 598	318	-312	3
XIX	BROŃ I AMUNICJA; CZĘŚCI I AKCESORIA	21	19	2	12	21	-9	-9	-2	-11
XX	WYROBY RÓŻNE	3 324	1 231	2 093	3 614	1 399	2 215	290	-168	122
XXI	DZIEŁA SZTUKI, PRZEDMIOTY KOLEKCYJERSKIE	7	4	3	3	4	-2	-4	0	-4
XXII	POZOSTAŁE	16	521	-505	57	535	-478	41	-14	27

Źródło: DSR MR na podstawie wstępnych danych GUS.

*Opracowano:
w Wydziale Analiz Makroekonomicznych i Prognoz
w Departamencie Strategii Rozwoju
Rafał Staśkiewicz
Monika Walczak*

*Akceptowała:
Monika Krupa –Leończyk
Naczelnik Wydziału*

*Aneta Piątkowska
Zastępca Dyrektora Departamentu*

Warszawa, czerwiec 2017 r.